

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för Vallhallaskolan, Läroverket 1 samt
del av Oskarshamn 3:3
Oskarshamns kommun, Kalmar län

Upprättad av Samhällsbyggnadskontoret september 2024

Dnr SBN 2023/000153

Uppdragsbeslut 2024-02-13

Samrådsbeslut 2024-09-17

Granskningsbeslut

Antagande

Laga kraft

Innehållsförteckning

Inledning	3
Detaljplanens syfte och huvuddrag.....	3
Befintliga förhållanden	3
Medverkande tjänstemän	3
Bedömningens tillvägagångsätt.....	3
Undersökning om betydande miljöpåverkan.....	4
Tidigare ställningstaganden	4
Miljökvalitetsnormer	4
Riksintressen	4
Kulturvärden.....	5
Naturvärden	6
Naturresurser	7
Tekniska resurser	7
Sociala värden	8
Risker för människors hälsa eller för miljön.....	8
Motiverat ställningstagande	9

Inledning

För att ta reda på om en detaljplan ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. Om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kommunen genomföra en miljöbedömning för planen.

För att undersöka om den beskrivna detaljplanen nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har följande behovsbedömning gjorts.

Detaljplanens syfte och huvuddrag

Syftet med den nya detaljplanen är att för befintlig skolverksamhet möjliggöra för åtgärder av risker kring utemiljön samt att planlägga för ytterligare parkeringsytor.

Detaljplanen med dess reglering ska anpassas utifrån skolverksamhetens befintliga bebyggelse, utemiljö och dess utbredning samt med hänsyn till Oskarshamns stadspark.

Befintliga förhållanden

Planförslaget innefattar Vallhallaskolan samt delar av Stadsparken i Oskarshamn. Planområdet ligger centralt i Oskarshamns stad och har en areal om cirka 53 000 kvm.

Vallhallaskolan har de senaste åren ökat sin elevkapacitet på grund av att det har blivit fler elever i upptagningsområdet. Den ökade elevmängden har lett till att fler lärare och annan personal har anställts på skolan. Planförslaget utgår ifrån att Vallhallaskolans elevantal kan kvarstå på den nivå som den är på idag.

Medverkande tjänstemän

Kristina Erlandsson, *samhällsbyggnadschef*

Mikael Strömberg, *planarkitekt*

Bedömningens tillvägagångsätt

Vid granskning av varje miljöaspekt har platsens nuvarande förutsättningar och eventuellt historiska aspekter varit en utgångspunkt. Sedan har planens påverkan på området bedömts. Utifrån detta har sedan en bedömning gjorts av påverkans betydelse.

Bedömningarna som görs i undersökningen är preliminära under planprocessen. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att undersökningen måste omvärderas. Under samrådstiden sker beslut av samhällsbyggnadsnämnden om detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller ej.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Tidigare ställningstaganden

Syftet med den nya detaljplanen bedöms inte strida mot gällande översiktsplan, ÖP 2030, antagen februari 2023.

För den största delen av det nya planområdet gäller idag detaljplan A 4814, fastställd år 1983. Berörda ytor har där angivits med Allmänt ändamål, Park eller plantering samt Gata som användningsändamål.

Delar av planområdets yta omfattas även av:

- Detaljplan A 2250, fastställd år 1946. Berörda ytor har där angivits med Naturpark som användningsändamål.
- Detaljplan A 2814, fastställd år 1955. Berörd yta har där angivits med Park eller plantering samt Område för djurparksändamål som användningsändamål.
- Detaljplan A 3030, fastställd år 1959. Berörd yta har där angivits som Allmän plats, med Park eller plantering som användningsändamål.

Upprättandet av ny detaljplan sker då användningsändamålen i de ursprungliga detaljplanerna förhindrar genomförande av nödvändiga åtgärder i skolans utemiljö samt en utökning av antalet parkeringsplatser.

Miljö kvalitetsnormer

Bedöms miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft, buller, grund- och ytvattenstatus eller havsmiljö påverkas av planförslaget?

Om **ja**, medför planförslaget stor, måttlig eller liten påverkan?

Kommentar miljö kvalitetsnormer: Miljö kvalitetsnormerna bedöms inte påverkas negativt eller överskridas.

Planförslaget förutsätter att gällande lagstiftning och riktlinjer följs av de verksamheter som är och kan bli aktuella inom området.

Riksintressen

Berörs något av följande riksintresse av planförslaget?

- Totalförsvaret
- Järnvägar
- Sjöfart, farled
- Transportnät, vägar
- Rörligt friluftsliv
- Obruten kust
- Högexploaterad kust
- Kulturmiljö
- Natura 2000
- Naturvård
- Turism och friluftsliv

- Vindbruk
- Fyndigheter av ämnen eller material
- Rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter
- Anläggningar för industriell produktion, energi-produktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering

Om **ja**, medför planförslaget stor, måttlig eller liten påverkan?

Kommentar riksintresse: Planförslaget bedöms ej påverka något av ovan nämnda riksintressen.

Kulturvärden

Påverkar planen någon eller några av kulturvärdena som anges nedan:

- Världsarv
- Industriarv
- Biologiskt kulturarv
- Kulturresevat
- Värdefulla karaktärsdrag i landskaps- och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar)
- Kyrkliga kulturminnen
- Statliga byggnadsminnen
- Kulturvärden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet

Om **ja**, medför planförslaget stor, måttlig eller liten påverkan?

Kommentar kulturvärden: Planförslaget antas medföra liten påverkan på Oskarshamns Stadspark avseende värdefulla karaktärsdrag i landskaps- och bebyggelsemiljöer. Planförslaget bedöms inte påverka övriga ovan nämnda kulturvärden negativt.

Planområdet omfattar till största delen mark som används av befintlig skolverksamhet. Vallhallaskolan färdigställdes såsom läroverk 1959.

Planområdet omfattar mindre delar av Oskarshamns Stadspark. Parken började växa fram under 1800-talets senare hälft och utgör en mycket värdefull del av stadsmiljön. Planförslaget har anpassats och tagit hänsyn till detta.

På platsen för Vallhallaskolan fanns tidigare en byggnad med samlingslokal m.m. som kallades för Valhall. På platsen fanns också en handelsträdgård/stadsträdgård. Inga tydliga lämningar av dessa finns idag kvar på platsen.

Norr om planområdet ligger Oskarshamns Stadskyrka som invigdes 1876. Kyrkobyggnaden utgör kyrkligt kulturminne och skyddas genom Kulturmiljölag (SFS 1988:950).

Inom själva planområdet finns inga kända kulturarv eller kulturskydd registrerade. Planområdet ligger ej heller inom område som utpekats som riksintresse för kulturmiljövård, enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Naturvärden

Påverkar planen någon eller några av naturvärdena som anges nedan:

- Miljökvalitetsmålen (*16 nationella samt regionala och lokala*)
- Strandskyddsområde
- Miljöskyddsområde
- Vattenskyddsområde
- Andra enligt miljöbalken särskilt skyddade områden
- Naturreservat/ naturvårdsområde
- Naturvårdsprogram
- Naturminne
- Naturtyper enligt art- och habitatdirektivet
- Områden enligt naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventering
- Våtmarksområden
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer
- Biotopskyddsområden
- Djur- och växtskyddsområde (*rödlistade, fridlysta eller sällsynta arter*)
- Fågelskyddsområde
- Stora opåverkade områden
- Ekologiskt känsliga områden

Om **ja**, medför planförslaget stor, måttlig eller liten påverkan?

Kommentar naturvärden: Planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan eller risk för betydande miljöpåverkan avseende de naturvärden och ändamål som nämnts ovan.

Planförslaget innebär att vissa ytor inom Stadsparken som i de ursprungliga detaljplanerna angivits såsom park, plantering eller naturpark istället planläggs som kvartersmark för skola, tekniska anläggningar, parkering eller allmän platsmark för gata, parkering. Vissa ytor planläggs även fortsatt som park. Den utökning av kvartersmark som sker på mark som har ursprunglig användning park, plantering, naturmark, sker huvudsakligen på sådan mark som redan har tagits i anspråk av skolverksamheten.

Genom Artportalen framgår att rödlistade arter har registrerats både inom och utanför planområdet. Inom planområdets östra del, inom befintligt skolområde, har följande rödlistade fågelarter registrerats: Stare, Björktrast, Årta, Strandskata, Skrattnås, Svartvit flugsnappare samt Tornseglare. Utanför planområdet har de registreringar som gjorts av rödlistade arter ofta skett inom de delar som tillhör Stadsparken. Planförslaget bedöms inte ha påverkan på registrerade fågelarter. Detta då marken inom planområdet till största delen utgörs av eller ligger strax intill en skolverksamhet som har varit etablerad sedan slutet av 1950-talet.

Med läge cirka 10-20 meter sydsydväst om planområdet finns två vattendammar. Båda dammarna utgör anlagda dammar och ingår i Oskarshamn Stadspark, vilket innebär att strandskydd inte gäller för dessa vatten. Planområdet bedöms sakna värden som är skyddade genom strandskydd.

Naturresurser

Påverkar planen någon eller några av de naturresurser som anges nedan:

- Skogsbruk
- Fiske
- Ängs- och betesmark
- Åkermark/Jordbruk
- Vilda djur och växter
- Energiresurser
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Övriga geologiska resurser (*exempelvis landformer och fossil*)
- Värdefulla vatten i enlighet med "Levande sjöar och vattendrag"
- Ytvatten, vattendrag eller grundvatten

Om **ja**, medför planförslaget stor, måttlig eller liten påverkan?

Kommentar naturresurser: Planförslaget bedöms ej påverka ovan nämnda naturresurser. Den utökning av kvartersmark som sker på mark som har ursprunglig användning park, plantering, naturmark, sker huvudsakligen på sådan mark som redan har tagits i anspråk av skolverksamheten.

Tekniska resurser

Påverkar planen någon eller några av de tekniska resurser som anges nedan:

- Energiförsörjning (*t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät, stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlands- kopplingar ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil*)
- Information och kommunikation (*t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation*)
- Vatten och avlopp (*t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, enskilda avlopp, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt*)
- Dagvattenhantering
- Renhållning (*t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer*)
- Transporter och kommunikationer (*t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastnings-punkter, parkering för bil och cykel*)

Om **ja**, medför planförslaget stor, måttlig eller liten påverkan?

Kommentar tekniska resurser: Planförslaget bedöms ej påverka ovan nämnda tekniska resurser.

Allmänna underjordiska VA-ledningar finns vid den nordvästra delen av planområdet. Ledningar ligger delvis inom kvartersmark för skola. En del av kvartersmarken har därför reglerats med u-område, dvs. markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

E-område för tekniska anläggningar planläggs i den nordvästra delen av planområdet. Regleringen möjliggör för en redan befintlig anläggning samt för eventuell ytterligare anläggning.

Sociala värden

Påverkar planen någon eller några av de sociala värdena som anges nedan:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (*parker, grönområden, (t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, scouting och klättring, etc.)*)
- Tysta områden
- Mötesplatser
- Otrygga miljöer
- Landskapsbild/stadsbild (*utsikter, siktlinjer, skala*)
- Samhällsservice (*skola, omsorg, sjukvård*)
- Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Om **ja**, medför planförslaget stor, måttlig eller liten påverkan?

Kommentar sociala värden: Planförslaget antas medföra liten påverkan på Oskarshamns Stadspark avseende landskapsbild/stadsbild. Planförslaget bedöms inte påverka övriga ovan nämnda sociala värden negativt.

Planförslaget innebär att vissa ytor inom Stadsparken som i de ursprungliga detaljplanerna angivits såsom park, plantering eller naturpark istället planläggs som kvartersmark eller allmän platsmark för gata och parkering. Påverkan på Oskarshamns Stadspark bedöms som liten då de berörda ytorna är begränsade och då parken är relativt stor med en area om cirka 14 hektar. Utökningen av kvartersmark sker huvudsakligen på sådan mark som redan har tagits i anspråk av skolverksamheten. Planförslaget möjliggör för nödvändiga åtgärder av risker som identifierats kring utemiljön i och i anslutning till skolgården. Planförslaget har anpassats utifrån skolverksamhetens befintliga bebyggelse, utemiljö och dess utbredning samt med hänsyn till Oskarshamns Stadspark.

Risker för människors hälsa eller för miljön

Påverkar planen någon eller några av de risker för människors hälsa eller för miljön som anges nedan:

- Extrema naturhändelser (*t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla*)
- Höjd på färdigt golv (+RH2000)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmefall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Olyckor (*t.ex. farliga anläggningar, explosion, utsläpp av farliga ämnen, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka*)
- Verksamheter som medför risk för omgivningen (*t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar*)
- Vistelsemiljö (*t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält*)
- Skydd och säkerhet (*t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminal- vård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, bevakningstjänster, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll*)
- Skyddsavstånd (*Farligt gods, järnväg, bensinstation etc.*)

- Föreningar

Om **ja**, medför planförslaget stor, måttlig eller liten påverkan?
Finns behov av riskanalys?

Kommentar risker för människors hälsa eller för miljön: Planförslaget bedöms medföra liten påverkan avseende föroreningar. Behov av riskanalys bedöms ej föreligga. Planförslaget bedöms inte påverka övriga ovan nämnda risker för människors hälsa eller för miljön.

Enligt Länsstyrelsens register över förorenade områden så är marken på fastigheten Läroverket 1 potentiellt förorenad. Mellan åren 1891 – ca 1960 (då skolan uppfördes) har det bedrivits en plantskola på platsen. En MIFO fas 1 inventering är utförd för detta objekt år 2013. Av inventeringen framgår att plantskolan har bedrivits under en period då användningen av organiska bekämpningsmedel generellt var stor. Det har funnits både frilandsodlingar och växthus. Objektet har tilldelats riskklass 3, måttlig risk för människors hälsa och miljön, med motiveringen att ingen information kring användandet av bekämpningsmedel har framkommit i samband med inventeringen, samt att verksamheten lades ned 1960 och inte har bedrivits under hela den period då DDT och liknande bekämpningsmedel var tillåtna. Exponeringsrisken har bedömts vara liten då en stor del av tidigare odlingsytor är bebyggda eller fastlagda med asfalt etc.

Enligt Samhällsbyggnadskontorets miljöfunktions kännedom har inga markundersökningar genomförts på fastigheten.

Motiverat ställningstagande

Planförslaget bedöms ha en positiv inverkan både för Vallhallaskolans verksamhet och för Stadsparken såsom en viktig grönstruktur i staden. Genom att möjliggöra för säkerhetshöjande åtgärder för skolverksamheten ges också Stadsparken goda förutsättningar att kunna utgöra ett stadsnära strövområde med lek, rekreation och friluftsliv i Oskarshamns stadskärna.

Syftet med den nya detaljplanen bedöms inte strida mot gällande översiktsplan, ÖP 2030, antagen februari 2023.

Detaljplanen bedöms inte leda till betydande påverkan på miljön, människors hälsa och säkerhet eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka miljökvalitetsnormerna negativt.

Kommunen har gjort bedömningen att det inte finns något ytterligare behov av utredningar inför samrådet.

Kommunen har gjort bedömningen att någon betydande miljöpåverkan inte kan antas medfölja planens genomförande. Någon miljökonsekvensbeskrivning behöver därför inte upprättas.

Samlad bedömning:

Någon betydande miljöpåverkan bedöms inte medfölja planens genomförande.